

การพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุน
และส่งเสริมรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้”

เพื่อให้ผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21

LOCAL DEVELOPMENT BY SISAKET RAJABHAT UNIVERSITY AS A
MENTOR IN SUPPORTING AND PROMOTING THE TEACHING MODEL
OF "INNOVATIVE LEARNING" TO BRING LEARNERS
IN TO THE 21ST CENTURY

¹เอกเทศ แสงลับ, ²วิลาวัลย์ ด้านสิริสุข และ ³เมธี วิสาพรม

¹Akethed Sanglub, ²Wilawan Dansirisuk and ³Methee Wisaprom

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, ประเทศไทย

¹Sisaket Rajabhat University, Thailand

¹akekathed.s@sskru.ac.th, ²wilawan.d@sskru.ac.th, ³methee07g@gmail.com

Received: October 26, 2024; **Revised:** November 23, 2024; **Accepted:** December 28, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนและส่งเสริมรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้” เพื่อให้ผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 และการพรรณานี้พบว่า 1. บทบาทของมหาวิทยาลัยในการเป็นพี่เลี้ยงสำหรับการสนับสนุนการเรียนการสอนในท้องถิ่นรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้” คือ การฝึกอบรมครู:มหาวิทยาลัยจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการสอนที่ทันสมัย เช่น การใช้เทคโนโลยี และออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การสนับสนุนเทคโนโลยี: นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน และจัดหาทรัพยากรด้านเทคโนโลยีให้กับโรงเรียน

¹อาจารย์ สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

²อาจารย์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

³อาจารย์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ท้องถิ่น การวิจัยและพัฒนา: สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการสอนเชิงนวัตกรรมและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม การร่วมมือทางวิชาการ: สร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้: ส่งเสริมการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เช่น การเรียนรู้โดยใช้โครงงานและการสำรวจ. 2. รูปแบบการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนต้องปรับบทบาทการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การปรับบทบาทครู: เปลี่ยนจากผู้บรรยายไปเป็นผู้แนะแนวการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือและการใช้เทคโนโลยี ผลกระทบต่อผู้เรียน: ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและทักษะดิจิทัล รวมถึงการเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ บทบาทของมหาวิทยาลัย: จัดการฝึกอบรมและเวิร์กชอปเพื่อสนับสนุนครูในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนวัตกรรม

คำสำคัญ : การพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัย, การเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนและส่งเสริมรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้”, ผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21

Abstract

Research on local development by Sisaket Rajabhat University as a mentor to support and promote the teaching and learning model "Innovative Learning" to bring learners into the 21st century. It was found that: 1. The role of the university as a mentor to support local teaching and learning in the "Innovative Learning" teaching and learning model is: Teacher training: The university organizes training to increase modern teaching skills, such as using technology and designing activities that promote 21st century skills. Technology support: Apply modern technology to teaching and learning in schools and provide technological resources to local schools. Research and development: Support research to develop innovative teaching methods and appropriate learning assessment tools. Academic collaboration: Establishing collaboration between universities and schools to exchange knowledge and experiences Creating a learning environment: Promoting the design of learner-focused learning activities, such as project-based learning and exploration 2. Teaching models that teachers must adjust their roles in designing learning activities or learning management processes, including changing the role of

teachers: changing from lecturers to learning facilitators, emphasizing collaborative learning and the use of technology. Impact on learners: helping learners develop sustainable learning skills and digital skills, including increasing learning flexibility. The role of universities: organizing training and workshops to support teachers in designing innovative learning processes.

Keywords: Local development by universities, mentoring in supporting and promoting the teaching model “Innovative learning”, learners towards the 21st century

บทนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติและนาพาประเทศไปสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดรับทักษะในศตวรรษที่ 21 อันจะนำไปสู่ยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ

การจัดการที่สำคัญคือการเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิมให้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถสร้างและพัฒนาทักษะ ความสามารถ ตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งการจัดการเรียนรู้นั้นต้องมีคุณค่าโดยเด็กต้องได้เนื้อหาความรู้และสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ได้กับการปฏิบัติงานหรือในชีวิตจริง รวมทั้งทักษะสำคัญ คือการแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น การเปลี่ยนแปลงที่ครูจำเป็นต้องปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ทั้งการการปรับผู้เรียน ผู้เรียนต้องปรับวิธีการเรียนเป็น “การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง หรือ Learning by Doing” ถือว่าประสบการณ์ หรือ Experience ทำให้เกิดการเรียนรู้ และปัญหา Problem ที่ผู้เรียนต้องแก้ไขโดยผลลัพธ์ในงานวิจัยของ Buendía and Macías (2019) ชี้ให้เห็นว่ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนจากต้นแบบฝึกหัดแบบดั้งเดิม มาเป็นการเน้นเนื้อหา และเน้นครูเป็นศูนย์กลางของรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพของครูสอนภาษาอังกฤษไปสู่การริเริ่มที่ช่วยให้ครูวิเคราะห์บริบทและความต้องการเฉพาะอย่างมีวิจารณ์ญาณและคิดค้นทางเลือกในท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้พวกเขามีความกระตือรือร้นให้สามารถเป็นตัวแทนสำหรับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการของตนเองดั่งนั้น พี่เลี้ยงจึงจะต้องมีความสามารถระบุงค์ประกอบที่จำเป็นของการจัดบทเรียนการศึกษาและการปรับปรุง

การปฏิบัติการเรียนการสอนของครู (กระทรวงศึกษาธิการ.สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561).

การเปลี่ยนวิธีสอน ครูผู้สอนต้องปรับบทบาทการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ (Cornelius, Rosenberg, & Sandmel, 2017) ดังนี้ 1) จัดให้ผู้เรียนมีกิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน 2) สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อน 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ 4) จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน 5) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย 6) วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม 7) ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนให้เป็นห้องที่เป็นพื้นที่ปลอดภัย มักจะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ได้ความรู้อย่างมีประสิทธิภาพคือครูผู้สอนต้องเป็นโค้ชที่ดี คือ 1) เป็นผู้รับฟังที่ดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้อย่างอิสระ โดยครูเป็นผู้รับฟังและไม่แสดงความคิดเห็น 2) แสดงความเห็นแย้ง เป็นเทคนิคที่ครูให้ความเห็นในเชิงคัดค้าน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดต่อหรือหาเหตุผลมาสนับสนุนเพิ่มเติม 3) สร้างความสนใจ ครูใช้วิธีกำหนดหัวข้อที่อยู่ในความสนใจให้ผู้เรียนกลุ่มที่รู้ แสดงความคิดเห็น 4) คล้อยตามครูแสดงความคิดเห็นคล้อยตามหรือสนับสนุนความเห็นของกลุ่มย่อยหรือ แต่ละบุคคลในกลุ่ม เพื่อให้แต่ละคนในกลุ่มมีส่วนร่วม 5) ให้ข้อมูลที่เป็นทางการ ครูอธิบายหรือให้ข้อเสนอแนะ สารสนเทศที่เป็นหลักการหรือเป็นไปตามทฤษฎีที่กำหนด 6) ทำทนาย ครูใช้วิธีทำทนายโดยใช้คำถามนำให้คิด และให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ในมุมมองของตน และผู้สอนคอยสนับสนุนและให้กำลังใจ 7) ยั่ว ครูใช้วิธียั่ว โดยให้เหตุผลหรือสารสนเทศ ในสิ่งที่นักเรียนเกิดความสงสัย ไม่ตรงตามสภาพจริงที่ผู้เรียนรู้เห็นมา เพื่อให้นักเรียนคัดค้านและนำเสนอแนวคิดของตนออกมาและ 8) การแสดงบทบาทครู จะมีบทบาทในการควบคุมหรือจับประเด็นในการอภิปรายในชั้นเรียน

เครื่องมือสำคัญในการการเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิมให้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถสร้างและพัฒนาทักษะ ความสามารถ ตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล คือ “นวัตกรรมการเรียนรู้อัจฉริยะ” ภายใต้การขับเคลื่อนโครงการคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษเป็นที่เลี้ยงในการสนับสนุนและส่งเสริมรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้อัจฉริยะ” เพื่อให้ผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษทำหน้าที่เป็น “พี่เลี้ยง” โดยทำงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในท้องถิ่นให้มีรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้” ที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่

1. ศึกษาบทบาทของมหาวิทยาลัยในการเป็นพี่เลี้ยงสำหรับการสนับสนุนการเรียนการสอนในท้องถิ่นรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้”

2. ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนต้องปรับบทบาทการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนและส่งเสริมรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้” เพื่อให้ผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 จำนวน 133 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1: 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 จำนวน 97 คน จากการสุ่มตัวอย่างจากตารางเครซีมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970)

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนและส่งเสริมรูปแบบการเรียนการสอน “นวัตกรรมการเรียนรู้” เพื่อให้ผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมครู และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน สรุป สังเคราะห์แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาต่อไป

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยการพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนและส่งเสริมรูปแบบการเรียนการสอน“นวัตกรรมการเรียนรู้”เพื่อให้ผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ได้ข้อค้นพบ ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะ "พี่เลี้ยง" ที่ทำงานร่วมกับโรงเรียนท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 บทบาทนี้ครอบคลุมหลายด้านที่เน้นการส่งเสริมการพัฒนาทั้งครูและผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนในรูปแบบ “นวัตกรรมการเรียนรู้” ดังนี้:

1.1 การฝึกอบรมและการพัฒนาวิชาชีพของครู มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการจัดการฝึกอบรมครูผู้สอนในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาและเทคนิคการสอนสมัยใหม่ การอบรมนี้ครอบคลุมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างสรรค์การเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และการบูรณาการเนื้อหาวิชา กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ครูที่ผ่านการอบรมจากมหาวิทยาลัยได้รับทักษะที่ทันสมัย เช่น การใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสอน การออกแบบสื่อการสอนที่มีความยืดหยุ่น และการส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สิ่งนี้ช่วยให้ครูสามารถนำแนวทางการสอนเชิงนวัตกรรมมาใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยยังมีบทบาทสำคัญในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการสนับสนุนการสอนและการเรียนรู้ในโรงเรียนท้องถิ่น การส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนช่วยเสริมสร้างทักษะดิจิทัลของผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนเป็นแบบ Active Learning มากยิ่งขึ้นมหาวิทยาลัยจัดหาทรัพยากรด้านเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล ให้แก่โรงเรียนท้องถิ่น เพื่อให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ทันสมัยและตรงกับความต้องการของนักเรียน การเรียนรู้แบบดิจิทัลนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนที่หลากหลายมากขึ้นและยังสามารถเรียนรู้ได้ตามจังหวะของตนเอง

1.3 การวิจัยและพัฒนาแนวทางการสอนเชิงนวัตกรรม มหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวิธีการเรียนการสอนที่เน้นนวัตกรรมการเรียนรู้ โดยการร่วมมือกับโรงเรียนท้องถิ่นในการทดลองและประยุกต์ใช้แนวทางการสอนใหม่ๆ เพื่อตรวจสอบว่าการสอนแนวใดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนาทักษะของนักเรียน มหาวิทยาลัยช่วยพัฒนา

เครื่องมือและแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นการวัดผลตามความสามารถของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งรวมถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหา แนวทางการประเมินแบบนี้ช่วยให้ครูสามารถปรับการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของนักเรียนได้มากขึ้น

1.4 การร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยมักทำงานร่วมกับโรงเรียนท้องถิ่นผ่านการทำข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งครอบคลุมทั้งการให้คำปรึกษา การจัดหาทรัพยากร และการจัดทำหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการความรู้จากหลายสาขาวิชา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและความต้องการของชุมชนการร่วมมือดังกล่าวยังช่วยให้โรงเรียนและมหาวิทยาลัยสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนสามารถนำความรู้ใหม่ที่ได้จากการทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยมาปรับใช้ในการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 การสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้ครูและโรงเรียนในท้องถิ่นออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการนำเอาแนวทางการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้ เช่น การเรียนรู้โดยใช้โครงงาน (Project-Based Learning) การเรียนรู้ผ่านการสำรวจ (Inquiry-Based Learning) และการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) การเรียนรู้เหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะสำคัญ เช่น การคิดเชิงสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยยังทำให้ครูมีความมั่นใจในการนำแนวทางการสอนเหล่านี้มาใช้ในห้องเรียนมากขึ้น

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนต้องปรับบทบาทการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การปรับบทบาทของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ครูผู้สอนต้องปรับบทบาทจากการเป็น “ผู้สอน” ไปสู่ “ผู้แนะแนวและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้” ซึ่งต้องการทักษะใหม่ๆ ในการออกแบบและจัดการกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้: 1) จากผู้บรรยายเนื้อหาสู่ผู้สร้างสรรคกิจกรรมการเรียนรู้: รูปแบบการสอนแบบดั้งเดิมที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลและนักเรียนเป็นผู้รับฟังต้องเปลี่ยนไป ครูจำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน การอภิปรายกลุ่ม และการทดลอง 2) การส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning): ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญในศตวรรษที่ 21 ครูต้องออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแบ่งปันความคิดเห็น และ

การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมและความสามารถในการทำงานกับผู้อื่น 3) การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน (Digital Literacy): การใช้เทคโนโลยีในการออกแบบการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและแหล่งความรู้ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด ครูต้องสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะด้านดิจิทัล และช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการทำงานในโลกดิจิทัล 4) การเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem-Solving): การออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องให้ความสำคัญ ผู้เรียนต้องได้รับโอกาสในการฝึกทักษะการคิดอย่างลึกซึ้งและการนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์

2.2. ผลกระทบของการปรับบทบาทของครูผู้สอนต่อผู้เรียนการปรับบทบาทของครูในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนวัตกรรมได้ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนในหลายด้าน: 1) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืน: ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาทักษะที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น การคิดเชิงวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการเรียนรู้และการแสดงออก 2) การเสริมสร้างทักษะด้านดิจิทัล: การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับทักษะทางด้านดิจิทัลที่สำคัญ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในโลกการทำงานปัจจุบัน ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการค้นคว้า สร้างสรรค์ผลงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านช่องทางออนไลน์ ความยืดหยุ่นในการเรียนรู้: การที่ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดทิศทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นในการเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง

2.3 บทบาทของมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนการปรับบทบาทของครุมหาวิทยาลัย ในฐานะที่เล็งเห็นบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการปรับบทบาทของครูผู้สอน โดยมีแนวทางในการสนับสนุนดังนี้: การฝึกอบรมและเวิร์กช็อป: มหาวิทยาลัยจัดการฝึกอบรมเพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนวัตกรรม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้แนวคิดทางการศึกษาสมัยใหม่การสนับสนุนทางวิชาการ: มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนครูผู้สอนในการพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยมีการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา การร่วมมือในการวิจัยและพัฒนา: มหาวิทยาลัยทำงานร่วมกับโรงเรียนในการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการสอนเชิงนวัตกรรมและการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคมในอนาคต มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนในท้องถิ่น โดยเฉพาะการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีส่วนร่วมในการจัดอบรมให้แก่ครูเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีในการสอน

อภิปรายผล

1. การศึกษาบทบาทของมหาวิทยาลัยในการเป็นพี่เลี้ยงสำหรับการสนับสนุนการเรียนการสอนในท้องถิ่นรูปแบบ "นวัตกรรมการเรียนรู้" แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น โดยเฉพาะในด้านการฝึกอบรมครู การใช้เทคโนโลยี การวิจัยและการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1) การฝึกอบรมครู: การอบรมที่มีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มทักษะและความรู้ของครู ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (Chuenyindee et al., 2021) งานวิจัยที่ศึกษาผลกระทบของการฝึกอบรมครูในด้านการใช้เทคโนโลยีการสอนพบว่าครูที่ได้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 2) การสนับสนุนด้านเทคโนโลยี: มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในโรงเรียนท้องถิ่น ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้เรียน (Kong, 2020) การศึกษาในบริบทนี้ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น 3) การวิจัยและพัฒนา: การทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนในการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการสอนใหม่ๆ สามารถนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชน (Hwang et al., 2019) การพัฒนาเครื่องมือประเมินผลที่มุ่งเน้นการวัดผลตามทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของการวิจัยที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน 4) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้: การส่งเสริมให้ครูออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถเพิ่มความกระตือรือร้นและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ได้ (Brown, 2020) การเรียนรู้ผ่านโครงงานหรือการสำรวจทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นได้ดียิ่งขึ้น

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนต้องปรับบทบาทการออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ 1) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยการปรับบทบาทของครูผู้สอนและการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนวัตกรรมมีผลกระทบที่สำคัญต่อคุณภาพการศึกษาและพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างชัดเจน ผลการวิจัยหลายชิ้นได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับบทบาทของครูในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 2) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืน: งานวิจัยโดย Bransford et al. (2000) ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น การคิดเชิงวิเคราะห์และการแก้ปัญหา 3) การเสริมสร้างทักษะด้านดิจิทัล:

การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนมีผลทำให้ผู้เรียนได้รับทักษะทางด้านดิจิทัลที่สำคัญ งานวิจัยของ Selwyn (2016) ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนที่มีโอกาสใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้สามารถเข้าถึงข้อมูลและแหล่งความรู้ได้มากขึ้น ส่งผลให้พวกเขาเชื่อมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) ความยืดหยุ่นในการเรียนรู้: การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเอง ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว Dabbagh & Kitsantas (2012) ได้เสนอว่า นักเรียนที่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นสามารถปรับตัวได้ดีต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 5) บทบาทของมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนครู: มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาทักษะของครูผู้สอน โดยการจัดฝึกอบรมและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม ตามที่ Hattie (2009) ระบุว่า การสนับสนุนทางวิชาการและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยที่สำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน บทบาทของมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนการพัฒนาทักษะของครูผู้สอนก็เป็นเรื่องสำคัญเช่นกัน มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ในการจัดฝึกอบรมและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม 6) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning): ผลการศึกษาของ Johnson & Johnson (2009) พบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเพิ่มทักษะทางสังคมและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

บทบาทของมหาวิทยาลัยในการเป็นพี่เลี้ยงสำหรับโรงเรียนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและการพัฒนาทักษะของครูและนักเรียนในศตวรรษที่ 21 การสนับสนุนทั้งในด้านการฝึกอบรม การใช้เทคโนโลยี การวิจัยเชิงนวัตกรรม และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในท้องถิ่น คือ

มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการเป็น "พี่เลี้ยง" ที่ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาทั้งครูและนักเรียนในหลายด้าน ได้แก่: การฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพของครู: มหาวิทยาลัยจัดการฝึกอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษาและเทคนิคการสอนสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา: มหาวิทยาลัยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน

ช่วยเสริมสร้างทักษะดิจิทัลและทำให้การเรียนการสอนเป็นแบบ Active Learning การวิจัยและพัฒนาแนวทางการสอนเชิงนวัตกรรม: มหาวิทยาลัยทำการวิจัยและพัฒนาแนวทางการสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะของนักเรียนการร่วมมือทางวิชาการ: การทำงานร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตรและการให้คำปรึกษาเพื่อสร้างการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน: มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้มีการออกแบบการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาทักษะสำคัญ เช่น การคิดเชิงสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกัน

รูปแบบการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนต้องปรับบทบาทการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ การปรับบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21: ครูควรปรับบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้แนะแนว โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ การใช้เทคโนโลยี และการเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ผลกระทบต่อผู้เรียน: การปรับบทบาทนี้ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงทักษะด้านดิจิทัลและความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ บทบาทของมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนครู: มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการจัดการฝึกอบรมและการสนับสนุนทางวิชาการ รวมถึงการร่วมมือในการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561). *รายงานการศึกษาไทย พ.ศ.*

2561. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10), กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ. (2563). *แผนบริหารจัดการโรงเรียน*

ขนาดเล็ก ปีการศึกษา 2562-2565. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ศรีสะเกษ.

Buendía, X. P. & Macías, D. F. (2019). "The professional development of English language teachers in Colombia: a review of the literature". Colomb.

Appl. Linguist. J., 21(1), (January-June. 2109), 93-106.

Brown, A. (2020). "Creating Student-Centered Learning Environments".

Journal of Educational Research, 45(3), (May. 2020). 123-135.

Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (2000). How People Learn: Brain,

Mind, Experience, and School. National Academy Press.

- Dabbagh, N., & Kitsantas, A. (2012). Personal Learning Environments, Social Media, and Self-Regulated Learning: A Natural Formula for Connecting Formal and Informal Learning. *The Internet and Higher Education*, 15(1), (January. 2012). 3-8.
- Chuenyindee, T., et al. (2021). The Impact of Teacher Training on Educational Technology Adoption in Rural Schools. *Journal of Education and Learning*, 10(2), (April. 2000). 234-245.
- Cornelius, K. E., Rosenberg, M. S., & Sandmel, K. N. (2017). Examining the Impact of Professional Development and Coaching on Mentoring of Novice Special Educators. *Action in Teacher Education*, 42, (Jul. 2017), 253-270.
- Hattie, J. (2009). *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. Routledge.
- Hwang, G.-J., et al. (2019). Research on Innovative Teaching Methods for Developing 21st Century Skills. *Educational Technology & Society*, 22(3), (July. 2019). 57-67.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). An Educational Psychology Success Story: Social Interdependence Theory and Cooperative Learning. *Educational Psychologist*, 44(2), (April. 2009). 99-104.
- Kong, S.-C. (2020). Digital Literacy in Education: Perspectives from a Regional Study. *Computers & Education*, 151, (March. 2020).103841.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), (July. 1970). 607–610.
- Selwyn, N. (2016). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. Bloomsbury Publishing.